

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst & Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« valja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjako uredništvo: Strosmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čakovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

MARSEILLESKI ZLOČIN PRED DN

Poslednja posvetovanja za razpravo o jugoslovnski spomenici — Angleško stališče

Zeneva, 5. decembra. Jugoslovnski zunanji minister, ki je bil v Parizu, kjer ga je sprejel v avdijenci Nj. Vis. knez namestnik Pavle, katerega je obvestil o položaju v Zenevi, se je pripeljal ponovno v Zenevo. Ze med potjo je imel s francoskim zunanjim ministrom Lavalom, ki se je peljal z istim vlakom, podrobne razgovore o razpravi glede jugoslovnske spomenice na zasedanju sveta Društva narodov. V Zenevi so se posvetovanja nadaljevala v prostorih francoske delegacije. Včerajšnje popoldanske konference so se poleg Laval in Jevtića udeležili tudi dr. Beneš ter delegata Fotić in Osuski.

Pariz, 5. decembra. Francoski zunanji minister Laval je imel včeraj popoldne razgovor z angleškim delegatom Edenom ter bo danes zajutrkoval z Litvinovim in ruskim odpravnikom poslov v Parizu Rosenbergom. Litvinov in Tefvik Ruždi bej sta danes prispela v Zenevo.

Zeneva, 5. decembra. p. Italijanski delegat Aloisi se je včeraj takoj po svojem posetu pri francoskem zunanjim ministru Lavalu sestal z madžarskim delegatom Eckhartom. Zenevski politični krogi so, da mu je prinesel iz Rima poslednja navodila za razpravo o jugoslovnski pritožbi. Ker bo svet bržkone zaključil razpravo o francoskem problemu že v četrtek, je pričakovati, da pride debata o jugoslovnski spomenici na dnevni red v petek 7. t. m.

V Zenevi je danes zavladalo izredno zanimanje, ki ga bo zavzela Anglija napram jugoslovnsko-madžarskemu sporu.

Pariz, 5. decembra. AA. Diplomatski urednik »Ehoja de Paris« Pertinax, se v današnjem listu obširno bavi s splošnim položajem v Zenevi in s pripravljajočo se razpravo o jugoslovnski pritožbi proti Madžarski. Pisec pravi med drugim:

Znano je, da bo na sedanjem zasedanju svet Društva narodov imel razpravljati o pritožbi, ki jo je vložila Jugoslavija in njeni dve zaveznici iz Male antante zoper Madžarsko zaradi odgovornosti, ki leže na tej državi v zvezi z marseljskim zločinom. V glavnem v Zenevi že zdaj vedo, kako se bo odigral postopek te pritožbe. Jutri bo dr. Beneš otvoril sejo sveta DN in pri tej priliki omenil zahtevo Madžarske, da odstopi kot predsednik sedanjega zasedanja. V petek bodo na seji sveta poročali jugoslovnski zunanji minister Jevtić, madžarski zastopnik v Društvu narodov Tibor Eckhart, rumunski zunanji minister Titulescu in češkoslovski zunanji minister dr. Beneš. Zastopniki Male antante, nadaljuje Pertinax, so dobili pristank francoskega zunanjega ministra Laval, ki so se z njim včeraj sestali, da bo tudi on interveniral v svetu DN pri pritožbi Jugoslavije zoper Madžarsko. Dalje je znano, pravi Pertinax, da bosta tudi sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov in turški zunanji minister dr. Tefvik Ruždi-bej energično nastopila v prilog državi Male antante. Po tem takem, zaključuje Pertinax, bo delegatom ostalih držav zelo težko vztrajati pri njihovem dosedanjem molku.

Zeneva, 5. decembra. w. Včeraj popoldne so prispeli mnogi delegati za današnje za-

sedanje sveta Društva narodov, med njimi francoski zunanji minister Laval, ki je odpotoval z jugoslovnskim zunanjim ministrom Jevtićem in pariškim ruskim odpravnikom poslov Rosenbergom. Danes popoldne so prispeli tudi člani posarskega odbora pod vodstvom barona Aloisja. Aloisi je še popoldne posetil argentinskega zastopnika v posarskem odboru Candilija, ki se zaradi konflikta v Gran Chacu v zadnjih tednih ni mogel udeležiti rimskih pogajanj o Posarju. Predčasni prihod francoskega zunanjega ministra Laval spravlja v zvezo s predstoječimi posvetovanji o jugoslovnski obožbi proti Madžarski. Od angleške strani se pričakuje predlog, naj bi svet Društva narodov do januarkega zasedanja imenoval tri do petčlanski odbor, ki naj bi proučil ozadje atentata v Marsellu na podlagi jugoslovnske obožbe in madžarske odgovora, ki se pričakuje v obliki spomenice. Danes popoldne so se vršila mnoga posvetovanja. Italijanski glavni delegat Aloisi je imel sestanek z Lavalom ter je nato sprejel madžarskega delegata Eckharta. Nato je Aloisi posetil generalnega tajnika Društva narodov Avenola, da ga informira o delu posarskega odbora. Laval je razpravljal tudi z referentom francoskega zunanjega ministrstva o delu posarskega odbora v Rimu. Del posvetovanj z Aloisijem je bil brezdomno povečan tudi jugoslovnsko - madžarskemu vprašanju. Laval je nato imel na začetku jugoslovnskega in češkoslovnskega zunanjega ministra. Domneva se, da bo zasedanje sveta končano že v soboto.

Velik korak k pomirjenju

Sporazum med Nemčijo in Francijo glede Posaarja pozdravljajo povsod kot dober znak za nadaljnji razvoj

Pariz, 5. decembra. Na današnji seji ministrskega sveta sta finančni minister Germain Martin in minister za javna dela Roy poročala o dogovoru, ki je bil sklenjen po pogajanjih v Rimu o posarskem vprašanju. »Intransigence« piše o dogovoru: Polagoma se razjasnjuje mednarodni položaj ter popuščata napetost. Po podpisu nemško-francoske trgovinske pogodbe in dogovoru o finančni strani posarskega problema se je napravil velik korak naprej na potu k pomirjenju. List pa nastopa proti mnenju, da se more iz tega dogovora že vnaprej izvajati, da bo plebiscit v Posarju ugodno končal za Nemčijo. Uganka 13. januarja s tem še ni rešena. »Tempe« izjavlja, da je gotovo, da se je duh, v katerem se je do sedaj razpravljalo o Posarju, nekoliko izpremenil. Dočim se je še pred nekaj tedni bilo bati najhujšega, je sedaj prišlo popuščanje v napetosti in stremeljenje po spravi, kar daje najboljšo nado za bodočnost.

V Berlinu so zadovoljni

Berlin, 5. decembra. AA. Današnji berlinski jutranjki se obširno bavijo s sporazumom, ki je bil včeraj dosežen v Rimu med francoskimi in nemškimi izvedenci. »Völkischer Beobachter« pravi, da je Nemčija nesporo doprinesla velike žrtve za sporazum. Toda Nemčija se teh žrtv ni ustrašila, ker ji je bil pred očmi veliki cilj: zboljšanje odnošajev med Nemčijo in

Francijo, in zato, ker želi nacionalno socialistična Nemčija delati za mir ne samo z besedami, temveč tudi z dejanji. Priznati moramo, nadaljuje »Völkischer Beobachter«, da so tudi Francozi s svojim delom dokazali, da se zavedajo resnosti sedanjega časa, in niso stajali Nemčiji nesprejemljivih predlogov. Ni dvoma, da tudi Francozi ne žele saarskega problema obremeniti z novimi zapletitjaji, temveč jim je do tega, da se čim mirneje likvidira.

Pariz, 5. decembra. AA. Današnja »Oeuvre« pravi, da je sporazum med francoskimi in nemškimi strokovnjaki, sklenjen v Rimu, napravil odličan vtis v krogih Društva narodov. Pod vtisom tega sporazuma so v glavnem tajništvu Društva narodov zdaj optimisti glede na bližajočo se debato v svetu Društva narodov o posarskem vprašanju.

London, 5. decembra. AA. »Times« pozdravlja francosko-nemški sporazum v Rimu in pravi med drugim da mednarodni pomen tega dejanja ni toliko v vsebini sami, kolikor v tem, da so se Francozi in Nemci neposredno sporazumeli. To daje nado, da se bodo tudi v bodoče v drugih vprašanjih mogli neposredno sporazumeti. »Daily Express« poudarja, da se bo ves svet oddahnil, da se vendar že likvidira posarsko vprašanje.

»Daily Herald« naglašja, da je ta sporazum resničen uspeh i Francije i Nemčije ter pomeni njuno skupno zmago nad medsebojnim nezaupanjem.

Tajna vojaška zveza Italije, Avstrije in Madžarske

Dve vojaški konvenciji v svrhu obrambe sedanjega režima na Dunaju in v Budimpešti

Madrid, 5. decembra. List »Vanguardia« je objavil izbrano poročilo, da sta italijanski ministrski predsednik Mussolini in avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg na sestanku v Rimu 19. novembra t. l. sklenila tajno konvencijo o avstrijsko-italijanskem vojaškem sodelovanju. Po tej pogodbi bo italijanska vojska glede na izvestne okoliščine mednarodne politične konstelacije v Evropi, ki so v pogodbi konkretno navedene, lahko prekorčila italijansko-avstrijsko mejo in zavzela avstrijsko ozemlje v svrhu obrambe sedanjega avstrijskega režima. Poleg tega je avstrijska vlada zajamčila italijanski vojski svoboden prehod preko avstrijskega ozemlja v primeru, da bi se Italiji zdelo potrebno z efektivno silo podpreti Madžarsko. Po navedbah omenjenega lista je bila ta pogodba že ratificirana po avstrijski in italijanski vladi. Avstrijska vlada je ratificirala konvencijo v dne, ko se je na Dunaju

mu mudil madžarski ministrski predsednik Gömbös, kateremu na čast je dr. Schuschnigg priredil velik lov. Avstrijski kancelar je pokazal tekst konvencije Gömbösu, ki je izjavil, da se docela sklada z njegovimi določili in predvsem načeloma z italijansko - avstrijskim vojaškim sodelovanjem.

Kakor zatrjuje list, je bil tudi med Italijo in Madžarsko sklenjen sporazum o vojaškem sodelovanju, ki se v vseh poglavitnih točkah sklada z avstrijsko - italijansko vojaško konvencijo.

Šef gdanskega presbiroja aretiran

Berlin, 5. decembra. AA. DNE poroča iz Gdanaka, da so bivšega šefa tiskovnega urada dr. Streiterja aretirali zaradi izdajanja uradnih tajnosti.

Vsak dan nove deputacije na Oplencu

Topola, 5. decembra. Včeraj je defiliralo mimo groba pokojnega kralja Aleksandra I. zopet veliko število delegacij ter posameznikov iz raznih krajev države. Med drugimi je došla velika delegacija iz Brčkega, ki je prispela s posebnim vlakom. Vodil jo je odvetnik in narodni poslanec dr. Milorad Kostić, v njej pa so bili tudi predsednik občine Brčko Mustafa Mehmet Alić, predsednik občine Bosanski Šamac, zastopniki vseh nacionalnih in kulturnih društev, moških in ženskih iz tamošnjih krajev. Po cerkvenem opravilu so položili na grob vence.

Ob 10. je prispel naš poslanik v Sofiji Cincar-Marković s soprogo. Ob sta takoj odšla v kriptu, kjer sta položila na grob krasen šopek krizantem. Ob 11. je prispela delegacija Jadranske straže iz Beograda s predsednikom oblastnega odbora in ministrom v pokloju dr. Dušanom Pelešem na čelu in položila na grob šopek cvetja z Jadrana.

Opoldne so prispeli sodniki okrožnega sodišča v Beogradu, nekoliko kasneje pa iz Čacka. Prihajale so še druge večje in manjše skupine. Pozornost je zbudila tudi delegacija 20 prodajalcev tobaka iz Beograda, katerih predsednik je prižgal pred grobom veliko svečo s posvetilom Viteškemu kralju, dočim so namestu venca darovali 500 Din beograjskemu društvu »Nasušni hleb«. Pri vseh teh obiskih, govorih in obredih ni ostalo nobeno oko suho.

Katastrofalen potres

Pariz, 5. decembra. AA. Po vesteh iz Tegucigalke v Hondurasu je bil tamkaj katastrofalen potres. Po dosedanjih podatkih je potres uničil tri mesteca s skupno 6300 prebivalcev.

Newyork, 5. decembra. Močan potres je včeraj v Hondurasu napravil velik škodo. Po poslednjih vesteh je 12 krajev, med njimi mesta z nad 3000 prebivalcev, popolnoma uničenih. Število človeških žrtve še ni znano.

Francoski proračun pod streho

Pariz, 5. decembra. AA. Poslanska zbornica je popoldne sprejela poslednjo poglavja finančnega zakona za proračunsko leto 1935.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih. Pariz 20.32, London 15.2650, Newyork 308.25, Bruselj 72.15, Milan 26.26, Madrid 42.1250, Amsterdam 208.4750, Berlin 123.70, Dunaj 57, Praga 12.9060, Varšava 58.20, Bukarešta 3.05.

LJUBLJANSKA BORZA

Deviza. Amsterdam 2310.68—2322.04, Berlin 1369.03—1379.83, Bruselj 799.68 do 803.62, Curih 1108.35—1113.85, London 168.69—170.29, Newyork 3388.83—3417.09, Pariz 225.21—226.33, Praga 142.51—143.37, Trst 290.90—293.30 (premijsa 28.5%), Avstrijski šiling v privatnem cirkulaciji 8.40 do 8.20.

Smuči, ki jih ni treba mazati

Senzacionalna slovenska iznajdba na polju smučarstva

Ljubljana, 5. decembra.

Človek je prav čudno bitje. Nikdar ni zadovoljen, vsako reč hoče popraviti ali spremeniti, vedno stremi po zboljšanju. Ta človeška lastnost je privedla že do marsikaterega epohalnega izuma. Slovenci smo na polju smučarstva še prav mladi, čeprav imamo za seboj bogato tradicijo in se lahko ponašamo, da smo bili med prvimi, ki smo pozmi uporabljali smuči kot prometno sredstvo. V izdelovanju smuči pa so nas drugi narodi prehiteli in izhajajo skoro vse novotarje na tem polju iz Skandinavije, posebno velike zasluge pa imajo Norvežani, kojih smuči se danes splošno uporabljajo in jih smatrajo za najboljši. Dva Gorenjca, ki zaenkrat početa biti imenovana, sta zumla nove smuči, ki utegnejo prinesiti v smučarski sport velik preobrat. Njuna iznajdba je v zamisli sicer enostavna, kar pa ne zmanjša velikega pomena, kajti znano je, da temelje skoro vsi veliki izumi na enostavnosti. Vrednost novih smuči je zlasti v tem, da ne otrebujejo nobenih maz in da znatno olajšajo vzpon, obenem pa tudi znatno povečajo brzino.

Kako je prišlo do izuma? Eden obeh izumiteljev se je lani vozil v vlak s smučarji in je opazoval nove smuči iz fibruida, ki so se pred kratkim pojavile v prometu. Navdušen smučar jih je hotel tudi sam navaditi, bile so pa predrage. Začel je premišlevati, kako bi nadomestil fibruid s cenejšo snovjo in je prišel na idejo, da bi uporabil roževino. O tem je pravil tudi svojemu znanцу, ki se je za idejo takoj navdušil, v glavi pa se mu je rodila misel, da bi dodal še nekaj svojega. Pri smučanju je najbolj naporen vzpon, ki je že marsikateremu zagrenil veselje do smučanja. Kdor ni strokovnjak v mazah, bo imel pri vzponu vedno težave. Kako temu od pomoči? Svetoval je prijatelju, da bi roževino nalepil na smučko v obliki stopnic. Tako je v dveh mladih glavah nastal izum, ki obeta veliko praktično korist.

Priatelja sta šla takoj na delo. Vso lansko sezono sta preizkušala svoj izum praktično. Na smučki sta nalepila roževinaste ploščice v stopničasti obliki. Praksa je pokazala, da so z roževino obložene smuči

mnogo odpornejše in da ne potrebujejo prav nobene maze, tako vzpon, kakor tudi za smuk. Velika težava se je sprva pokazala pri predelavi roževine. Treba je bilo izbrati prav posebno vrsto, ki se da zrezati v ploščice in ima tudi zadostno trdoto. Roževino je bilo treba najprej uravnati, nato pa obrezati in obložiti smučko. Za prilipenje sta uporabila tako zvanj mrzli kleti, ki ga rabijo pri spajanju lesenih propelerjev, se pa v zadnjem času splošno uporabljajo tudi pri popravljanju zlomljenih smučk in veča za najtrdnješe lepilo.

S tako pripravljenimi smučkami sta se napotila na planine in prav kmalu so se pokazale velike prednosti izuma. Vzpon jim ni delal nobenih preglavic, zaradi gladkih površin pa se je silno povečala tudi hitrost pri smuku. Sneg se na roževino ni nikdar lepil, kar se je obneslo zlasti v višjih legah, ko se vrsta snega stalno menja. Vsakdo, ki je bil na alpskih turah, ve, kaj pomeni menaloči se sneg in kakšne so zaradi tega težave pri mazanju. Vse to pri novih smučeh odpade. Roževina ima poleg tega lastnost, da se v posebnih okolišnih lahko uporablja tudi maža, če je to potrebno. Roževina sama je vlaknasta in se tako dobro lepi z lesom, da ni nevarnosti, da bi se obloga odrgala. Pokazalo se je tudi, da se roževina ne lomi. Nekoč se je enemu izmed izumiteljev zlomila smučka, roževina pa se kljub temu ni odrgala.

Ko sta prijatelja uvidela velike prednosti novih smuči, sta se odločila, da jih bosta izdelovala v večjem obsegu. Izum sta dala patentirati in je zabeležen pod številko 10.219. Smuči pridejo že to sezono v promet pod imenom »Zlatorog smuči« in se bodo izdelovale doma. Uporabila se samo prvovrsten jesen, kajti izdelava je precej draga in bi se montaža na slabši jesen ne izplačala, ker je rizično za prelom prevelik.

Nove smuči seveda ne bodo mogle služiti tekmovalcem, ker je uporaba umetnih pripomočkov pri tekmah zabranjena, bo pa velikega pomena za smučarje turiste in one, ki smuči praktično uporabljajo, kakor gozdarji, prav posebno pa bo koristila območnim četam naše vojske.

Plemenito delo škofjeloških Kolašic

Škofja Loka, 3. decembra. Cela procesija otrok, dečkov in deklic, je odhajala v soboto popoldne iz šolskega poslopja z oblekami, obutvijo, perilom, pecivom in drugimi dobrotami, ki jih imajo mlada srčca tako rada. Bila je lepa slovesnost tem pomembnejša, ker so bili otroci obdarovani baš na državni praznik.

Optanti z nahrbtniki, cekarji in košarami so se zbrali obdarovani — 106 po številu — v uličnici ob 14.30, ko je otvorila ob prisotnosti vsega odbora KJS obdaritev predsednica kolašic s. Alojzija Šinkova, pozivajoč v globoko zasnovanem govoru mladino, naj služi zvesto svoji domovini Jugoslaviji in naj se z vso ljubeznijo oklene mladega vladarja kralja Petra II. Po tem so prihajali obdarovani posamič pred dobrotljive gospe in gospodične, ki so poklanjale težko zbrani in bogati dar malim v roke. Po obdaritvi, ki se je zavlekla na dobro uro, se je v lepih besedah zahvalil domači šolski upravitelj g. Jakob Rojic, z nežnimi besedami pa je izpregovorila tudi deca, ločeno za deško in dekliško šolo.

Zbrani darovi so predstavljali vrednost več tisoč dinarjev, ki jih je zbralo KJS ponajveč s pomladnim srečelovom. Socialna akcija Kola je bila letos posebno obsežna še posebej zaradi tega, ker praznuje Kolo letos dvajsetletnico svojega obstoja. Požrtvo valnim sestram gre vse priznanje.

Sestanek obrtnikov v Stični

Stična, 3. decembra. Sestanek obrtnikov in drugih zavezanec davka na poslovni promet iz višnjegorskega sodnega okraja se je vršil v nedeljo ob 4. uri popoldne v Sokolskem domu v Stični. Udeležilo se ga je okrog 200 davkoplačevalcev, ki so z napetostjo pričakovali nasvetov za znižanje predpisanih davkov. Ni bil to shod ali zborovanje, temveč samo pomenek, kako bi se pomagalo obrtnikom in drugim pridobitnim krogom v teh težkih časih, ko je padla zaposlenost že na minimum in zaslužek že pod minimum, davčna bremena so pa vedno hujša.

Soglasno so zborovalci zahtevali, da se morajo davki znižati na zmerno mero, ker ni zaslužka in ker kmet ne dobi za svoje pridelke nobenega denarja. Pitane prašiče mora prodajati po 3 in pol Din ziva vaga. Obrtniki in drugi nimajo dela in če delajo, morajo delati pod ceno, ker jih na eni strani ubija proizvodnja v tavnih, na drugi strani pa šumariji.

Zbrani so bili mnenja, da imamo preveč birokratičnega uradništva in mnogo preveč raznih vpokojencev. Vsak uradnik naj bi v resnici doslužil predpisano dobo in potem šel v pokoj, ne pa kakor sedaj, da gre z najboljšimi leti v nezastuden pokoj. Upravo je treba poenostaviti, da bo cenejša, ker so državni dohodki padli in mora zaradi tega tudi rešiti biti manjša in manj uradništva. Mnogo zdravih uradnikov ima že leta in leta polno plačane dopuste in na njih mestih so drugi plačani in za isto delo sta plačana dva uradnika.

Na sestanku je bila sprejeta prošnja na finančnega ministra, ki jo je dal na glasovanje predsednik gostilničarskega združenja za višenjski sodni okraj.

Sleparski zagrebški medicar

Trgovski pomočnik Konrad Bezjak v Zagrebu je bil že del časa brez posla, naposled je pa prišel na originalno misel, ki ga je nazadnje spravila v zapor. V Zagrebu je ustanovil »Čebelsko društvo Zagreb«, čeprav ni imel za to dovoljenje, niti obrtnega lista, še manj pa denarja. V Laginjin ulici št. 1 je vzel v najem lokal za svojo firmo, dal je napraviti žig s firmo in svojim imenom.

Nato je začel »obratovati«. Najprej je stopil v pismene stike s Slovenci, znanimi čebelarji. Tako je pisal trgovcu Ivanu Voharju v Dokačevju, Janezu Pučku in Ivanu Čih in Borisu Lahu v neki vasi blizu Maribora. Sporočil jim je, da je pripravljen stalno kupovati med po 10 Din kg in naj mu takoj pošlje 500 kg. Čebelarji, prepričani, da imajo opravka s trgovcem, ki kupuje z medom na debelo, so res poslali zahtevani med na njegov naslov. Bezjak je pošiljke sprejel, med prodal, denar pa pobasal.

Več mesecev je tako Bezjak nemoteno kupčeval, sprejemal pošto in stranke in vodil korespondenco in telefoniral na vse strani. Morda bi mu kupčija še naprej cvetela, da mu niso čebelarji poslali računov in zahtevali denarja. Ker pa denarja je ni bilo, so ga ogradili zagrebški policiji.

Za Čebelsko društvo se je zanimala policija in ugotovila, da šteje samo enega člana v osebi Konrada Bezjaka, ki so ga prišli in izročili sodišču. Pri zaslišanju je priznal, da trgovcev ni hotel oškodovati, temveč je nameraval napraviti še več drugih kupčij in z izkupičkom poravnati račune.

Pride! TARZAN Pride! IN NJEGOVA DRUŽICA

Težnje mestnih starovpokojujencev

Občni zbor Društva mestnih vpokojujencev, ki šteje samo 56 članov

Ljubljana, 5. decembra. Tudi mestno vpokojujno uradništvo se deli v glavnem v dve skupini. V staro in novovpokojujence. Starovpokojujenci so oni, ki so bili vpokojujeni, ko je bila v veljavi še stara službena pragmatika. Nova pragmatika je, kakor znano, precej zboljšala položaj magistratnih nameščenec, dočim starovpokojujenci ni baš z rožicami postilano. Zato njihovo društvo — Društvo mestnih vpokojujencev v Ljubljani — nima lahke naloge, zlasti še, ker je številčno slabo. V ponedeljek je bil občni zbor društva pri Miklavžu.

Predsednik Iv. Dražil je ugotovil z obžalovanjem, da je članstvo tako indiferno baš sedaj, ko so zopet ogroženi interesi starovpokojujencev ter da se ni udeležilo občnega zbora v lepšem številu. Odbor se ne more pohvaliti z nobenim posebnim uspehom v zadnjem poslovnem letu. Kljub vsemu naporu ni mogel zboljšati slabega položaja vpokojujencev, kar pa seveda ni njegova krivda. Zadnje čase, ko se bore aktivni mestni nameščenici za svoje pravice, je tudi društvo vpokojujencev delovalo še živahnije, kajti z novim zakonom o mestih so prizadeti tudi vpokojujenci. Sploh so pa vpokojujenci vselej prizadeti ter čutijo navadno najbolj vsak pritisk. Zelo so prizadeti tudi zaradi 3% znižanja pokojnin. Društvo se je odločno zavzelo, da niso vsaj znižali pokojnine onim, ki itak niso prejemale mnogo. Prejemki, ki itak niso sijajni, se starovpokojujencem neprestano znižujejo in položaj mestnih vpokojujencev ni zavidanja vreden, čeprav nekateri mislijo, da so mestni vpokojujenci mnogo na boljšem kot državni.

Društvo je poslalo spomence na mestno predsedništvo in občinski svet glede aktualnih zadev. Zveza magistratnih organizacij je delala na tem, da bi aktivni mestni uslužbenci bili prevedeni na višje službene stopnje, da bi se jim kljub novemu zakonu ne zmanjšali prejemki. Društvo

vpokojujencev je pa interveniralo, naj bi starovpokojujenci bili prevedeni na stopnje, ki jim pritičejo po novi pragmatiki in da bi se jim doklade šteli v temeljno pokojnino. Tako bi bili vsaj nekoliko zavarovani pred nadaljnim poslabšanjem.

Predsednik se je tudi spominjal tragične kraljeve smrti; zborovalci so počastili spomin kralja mučenika. Med članstvom je smrt precej kosila; umrli so: Fr. Rebolj, V. Pogačnik, Jožefa Sedej, Jos. Cegnar, Fr. Rakuš in Iv. Gliha. Število članstva je občutno nazadovalo. V začetku so bili vpokojujenci zelo vneti za svoje društvo, pri plačevanju članarine se jim je pa vrnemah ohladila, kajti tudi nizke dajatve težko utrpe. Da se pa vseeno niso bolj oklenili društva, je treba pripisati tudi njihovi nezavednosti. Od 93 članov jih je odstopilo 31 (17 žensk, kar je značilno) ter je zdaj samo 56 članov.

O blagajniškem stanju je poročala ga. Svetlinova. Dohodki znašajo 4217,75 Din, izdatki pa 886 Din. Prebitek 3351 Din je torej precej visok, a od njega je treba odračunati še članarino, ki jo mora društvo plačati Zvezi magistratnih organizacij in banovinski zvezi mestnih organizacij, dejanski prebitek torej znaša le nekaj sto dinarjev. Sprejet je bil predlog, naj bi zveza organizacij znižala članarino društvu. Po sprejetem predlogu za razrešnico je bil izvoljen naslednji odbor: Ivan Dražil, predsednik, Fran Kodolaj, podpredsednik, Janez Završan, tajnik, Miha Oček, blagajnik; odborniki: Marija Svetlinova, Ivan Pavšek in Anton Bizjak; revizorja: ga. Stefanija Poljšakova in Mirko Vičič ter namestnika Franc Jevšnik in Jože Hafner.

Soglasno je bil sprejet predlog, da se zniža članarina od 4 Din na mesec na 3 Din. Pri raznoterostih so zborovalci sprožili marsikatero koristno misel, kako bi bilo treba pomagati zapostavljenim vpokojujencem.

Zborovanje učiteljev novomeškega sreza

Novo mesto, 3. decembra.

Učiteljsko društvo za srez Novo mesto je imelo te dni v risalnici osnovne šole komemorativno zborovanje, posvečeno kralju-mučniku Aleksandru I. Zedinitelju. Učitelstvo iz vsega sreza je bilo na tem zborovanju polnoštevilno zastopano. Predsednik učiteljskega društva g. Vilko Menard je po otvoritvenem pozdravu orisal v prav lepih besedah lik in delo blagopokojnega kralja, viteza in junaka, ter svoj govor končal s vzklikom »Slava učitelju in in vitezju kralju Aleksandru Zedinitelju!« Zborovalci, ki so stoji poslušali predsednikov govor, so vzklik trikrat ponovili, nakar je predsednik z vzklikom novemu kralju Petru II. zaključil žalno zborovanje.

Taj komemoraciji je sledilo prvo letošnje sresko učiteljsko zborovanje, ki je bilo obenem združeno z rednim občnim zborom. Obširni program je obsegal 14 točk. Predsednik se je v svojem uvodnem govoru spomnil umrlih učiteljev, nakar je podal nekaj smernice za delo v šoli in med narodom, končno je pozval vse zborovalce k intenzivnemu delu za stanovsko organizacijo. Obnavljali so se še važni dopisi, pri katerih se je zbralo za socialni fond

viteškega kralja Zedinitelja Din 114.— Na zborovanju se je tudi določilo, da bo nosila odsej sreske učiteljske knjižnica ime po pokojnem kralju. Po čitanju zapisnika zadnjega občnega zbora je podal obširno tajniško poročilo učitelj g. Alojz Ivanetič. Iz poročila je bilo razvidno, da je učiteljsko društvo mnogo delovalo v zadnjih treh letih za članstvo in prosveto, Blagajniško poročilo učiteljeve ge. Sušnik Milene je izkazalo Din 85.500.— prometa, 98 članov pa je bilo pri društvu včlanjenih. Letna članarina je znašala Din 160.—, prostovoljnih prispevkov Din 984.—, katere je dalo učitelstvo za brezposelne učiteljske abituriente. Po poročilu učitelja F. Zuckovca o učiteljskih gospodarskih ustanovah in ge. Sušnik Milene o društvu »Dom učitelje« se je določila članarina za poslovno leto 1935. ki znaša Din 150.—. Predsednik nadzorstvenega odbora g. Venčeslav Skebe, je po podanih poročilih izrekel absolutorij, nakar se je prešlo na volitve upravnega odbora, ki so se vršile z vzklikom. Pri volitvah je ostal doseganji odbor, pod vodstvom g. Vilko Menarda neizpremenjen.

Po konstituiranju odbora, v katerem so vsi funkcionarji obdržali svoja mesta, so se pri slučajnostih obravnavala še nekatera vprašanja predvsem, mladinski tisk in o organizacijah na šoli. Lepo uspešno prvo letošnje zborovanje je predsednik g. Menard zaključil z vzklikom: »Čuvajte Jugoslavijo«

Ponosni smo jih sprejeli

Naši dragi Matičarji so se snoči vrnili s turenje po bratski Bolgarski

Ljubljana, 5. decembra.

Naši dragi Matičarji, ki so opravili tako lepo in častno kulturno nalogo v bratski Bolgarski in ki smo vsi ponosni na nje, so se snoči vrnili s turenje. Sprejeli smo jih iskreno, prisrčno, ne s hladno obojevnostjo, zato je bil sprejem tem lepši in evidenten tem prisrčnejši. Na peronu se niso zbrali k sprejemu oficijelni zastopniki, čeprav so bili med občinstvom pripadniki naših kulturnih društev, ustanov in oblasti — vsi smo sprejemali drage pevce prisrčno; pač pa so se sprejema udeležili gg.: senator dr. V. Ravnihar, predsednik Glasbene Matice; prosvetni inspektor prof. Vrhovnik kot zastopnik ban; dr. Subic kot zastopnik mestne občine in predsednika občine in predsednik Hubadove pevke župe dr. Švigel ter Matej Hubad. Kot rečeno, sprejem je pa bil prisrčen, iskren in tudi vse velike besede so bile izgovorjene s pravim čustvom. Pevci niso pričakovali sprejema in so tudi v svoji skromnosti želeli, da bi jih ne sprejemali oficijelno.

Brzovlakov je prispel z malo zamudo. Pulmanska vagona sta bila tudi na zunan bogato okrašena s cvetjem iz domovine cvetnih polj, s ogromnimi šopki krasnih bolgarskih krizantem, ki so z njimi Bolgari doslovno zasipavali naše pevce. Burno smo se pozdravili, zauril je pravi orkan radostnih vzklikov. Čim so pevci izstopili in stisnili roke prijateljem in čestitcem. Že so nam zapeli v pozdrav bolgarsko pevsko himno »Rodno pesem«, ki jo pojo bolgarski pevci vselej kot pozdravno pesem. Zapeli so s takšnim ognjem ter zanosom, kot da so prišli spociti na koncert in ne z dolgega, napornega potovanja.

Vidno vzradočen je pozdravil pevce najprej g. senator dr. V. Ravnihar. Dejal je, da so zopet ponesli lepoto slovenske pesmi v svet ter utrdili svoj sloves. Še mnogo večjega pomena pa je, da so storili zelo mnogo za kulturno zблиžanje bratskih narodov. Opravili so veliko delo v smeri, ki sta jo začrtala car Boris in viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj (vzklik: Slava!). Zato zaslužijo vse priznanje. Zahvala pa jim je treba izreči tudi za velike telesne napore. Predvsem gre zahvala dirigentu Poliču, vrednemu nasledniku Hubada, dirigentu, ki bi brez njega ne mogli nikdar doseči takšnih uspehov. Vse priznanje pa gre tudi odboru in posebno ravnatelju Mahkoti. Vsi so storili vse, da se je Glasbena Matica zopet obogatila za lep lovorjev venec.

iz Kranja

— Miklavž otrokom. Za otroke priredi Miklavž Sokolsko društvo danes ob 17. v Narodnem domu.

— Ukradena aktovka. Včeraj je prijavil strážnikom trgovski zastopnik Alojz Matetič iz Ljubljane, da so mu neznan slikovci odnesli iz njegovega avtomobila, ko se je mudil poslovno v Kokriškem predmestju, blizu hotela Kranjski dvor, potniško aktovko iz rjavega usnja, v kateri so bili različni dokumenti, naročilne knjige mariborske firme Reich in ljubljanske čemažar. Razen tega so bili v aktovki tudi vzorci stenskih koledarjev s podobami naših krajev. Vse to nima za slikovca nič pomena, gotovo si je obdržal samo aktovko, njeno vsebino pa zavrgel. Najditelji naj najdene predmete vrnejo na orožniški postaji.

— Nogometne tekme. V nedeljo se je vršila v Kranju prvenstvena nogometna tekma med domačim SK Korotanom in SK Bratstvom z Jesenice. Ta tekma se je končala s pričakovanim porazom Bratstva; rezultat je 4:1 (1:0). Bratstvo je ves čas obupno in z vsemi sredstvi branilo in ni bilo Korotanu enakovreden nasprotnik. Rezultat 4:1 ne odgovarja poteku igre, ker je mnogo prenisko izražen. Odličan je bil jeseniški vratar Brun, ki je odlično rešil množstvo katastrofe. Število publike je znašalo nad 400. Korotan, ki sedaj krepko vodi na čeln tabeli, je potisnil Bratstvo na tretje mesto.

— Občni zbor Narodne odbrane se bo vršil v sredo 12. decembra v Narodnem domu.

— Nova dvorana. Drevo ob pol 21. se vrši v novi dvorani hotela »Stare poste« Miklavžev večer, na katerem bodo obdarovani vsi gostje. To bo prva družabna prireditve v novi dvorani, ki je namenjena v prvi vrsti za bankete, poroke in slične družabne prireditve. Opremljena je zelo okusno in ima centralno kurjavo. Dvorana je torej velika tujsko-prometna pridobitev.

— Z nožem mu je grozil. V soboto ob pol 15 sta se srečala Matevž Jakovec in Karol G. iz Zgornjega Bitnja. Karol je udaril Matevža s sračno čepalko po glavi, potam pa mu je začel groziti celo z no-

žem in se je Karol s težavo otresel nasilneča.

Iz Trebnjega

— Miklavž bo obdaroval danes ob 5. uri popoldne sokolsko dečo v sejni dvorani novega uradnega poslopja. Tam sprejema od tega časa g. Šupanova tudi darila za obdarovanje otrok po naročilu. — Vabljeni!

— 1. december smo letos praznovali skromno na zunaj, a s tem globlji čustvi. Zjutraj ob 8. uri je bila v dekanijaki cerkvi darovanja maša, katere so se udeležili predstavniki vseh tukajšnjih uradov, raznih društev in ustanov ter šolska mladina obeh sol. Ob 10. uri je bila sokolska proslava narodnega praznika in stari občinski pisarni. Tu se je zbralo članstvo Sokola, deca in naraščaj. Uvodno besedo je izpregovoril učitelj g. Tratar Jože, nakar je prečital poslanico ing. g. Rupert Brovet. Mladinski zbor pod vodstvom pevovodnje učiteljice g. Vide Dereaničeve je odpel državno himno, »Naprej« in »Hej Slovani«, nakar se je vršila svečana zaobljuba članstva. Vse delo v Trebnjem je poobilo, razv hiš so planolo državne trobojnice ovite v črmino. Letošnji 1. december je bil tako najlepše posvečen spominu velikega pokojnika kralja Aleksandra, obljubi izpolnjevanja njegove oporoke »Čuvajmo Jugoslavijo« in prisrčni prisegi zvestobe mlademu našemu kralju Petru II.

— K nočici o kmetsko nadaljevalni šoli v Trebnjem, objavljeni v ponedeljek, smo prejeli pojasnilo, da je službeni naziv šole »Kmetško nadaljevalna šola v Trebnjem«. Pouk je vsako nedeljo od 9. do 11. ne pa od 8. do 11. Razen nedelje je na šoli pouk tudi ob petkih od 15. do 18. in ne ob sredo od 15. do 17.

Z duhom časa.

— Šišal sem. da sta praznovala zlasti poroko tudi v cerkvi. — Seveda sva jo. — se pohvali starček. — toda pomisli, moja stara ni ni hotela v cerkvi več obljubiti zvestobe.

Že zopet nasilje

Ljubljana, 5. decembra.

Včeraj je prišel na zdravljenje v ljubljansko bolnico 30 letni trgovski potnik Josip Može, doma iz Gorenjega Logata, ki je postal žrtev.

Može je prejel nedavno obvestilo, da mu bo umrla teta v Hrušici, ki je pod Italijo in naj pride, da bo uredil vse potrebno glede dedščine. Može si je preskrbel popustnico za prekočenje meje, vzel s seboj legitimacijo in se 18. novembra na meji v Kalcu javil italijanskim karabinjerjem. Čeprav je imel potne listine v redu, so ga Italijani takoj aretirali in ga pod pretravo. Po postopni ga so odpeljali v Trst, kjer je bil ponovno zaslišan in ker niso ničesar zvedeli in mu tudi niso mogli ničesar dokazati, ga so poslali nazaj v Ljubljano.

Brez povoda so Možeta obdržali 18 dni v zaporu, naposled so se pa prepričali, da je res nedolžen in so ga izpustili. 1. decembra, so ga italijanski vojniki izročili našim obmejnim organom.

Mož se je nekaj časa zdravil doma, ker se je po njegovo stanje znatno poslabšalo, je moral v ljubljansko bolnico.

Beležnica

KOLENDAR

Danes sredo, 5. decembra, katoličani: Sabina, Stojana.

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Kadar žena ljubi Brigita Helm, Willy Fritschl.

Kino Ideal: Moja žena, tvoja žena.

Kino Dvor: Fra Diavolo

Kino Šiška: Paganini.

Občni škola na Mestnem trgu

Ljudska univerza, nadaljevanja predavanja ob 19.15.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gurtus, Moste.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda 5. decembra: zaprti
Četrtek 6. decembra: Velika noč. Red Četrtek.

Petek 7. decembra: Zalujoči ostali. Izven.

Znižane cene od 34 Din navzdol.

Sobota 8. decembra ob 15. uri: Hlapci. Izven.

Znižane cene od 20 Din navzdol.

Ob 20. uri: Waterloo. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Nedelja 9. decembra ob 11. uri dopoldne: Sneguljica. Izven. Znižane cene od 14 Din navzdol.

Ob 20. uri: Bratje Karamazovi. Izven.

Znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda 5. decembra: Izgubljeni valček. Red Sreda.

Četrtek 6. decembra ob 15. uri: Od bajke do bajke. Balet. Izven. Znižane cene od 36 Din navzdol.

Ob 20. uri: Mignon. Red C.

Petek 7. decembra: Hovanščina. Red A.

Sobota 8. decembra ob 15. uri: Tišar, opereta. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Ob 20. uri: Hoffmayerjeve pripovedke. Izven.

Znižane cene od 36 Din navzdol.

Nedelja 9. decembra ob 15. uri: Od bajke do bajke. Balet. Izven.

Ob 20. uri: Izgubljeni valček. Izven.

Premiera Nedbalovega baleta »Od bajke do bajke« se vrši v četrtek 6. tm. popoldne ob 15. uri kot predstava izven abonmaja po značilnih cenah. Poleg prologa in epiloga, ter treh prekrasnih pravljic, v katerih pleše naš celokupni balet, pomnožen z elefanti in delom opernega zhora nastopi v bajki tudi ga. Manica Komanova, priljubljena pripovedovalka pravljic, prišel pa bo tudi Sr. Miklavž, ki bo pozdravil mimogrede mlado publiko. Balet je predvsem namenjen mladini, je pa tako ljubeč, da bodo tudi odrasli imeli umetniški užitek. Koreografija: g. Golovin, solo plešejo primabalerina gđ. Moharjeva in gđ. Smrkoljeva, ter g. Golovin, z manjšimi soloisti ter ansambli pa nastopa ves ostali balet.

Prihodnja operna premiera, ki bo predvidoma prihodnji teden pod muzikalnim vodstvom dr. Svare in v režiji g. Primoliča, so Wolff-Ferrarijevi »Štirje grobjarci«.

Miklavž v operi. Starše opozarjamo, da pride Miklavž v četrtek popoldne ob 15. uri k premieri baleta »Od bajke do bajke« in da deli pri predstavi navzočim otrokom darila. Če želite, da bodo vaši malčki obdarjeni, pošljite darila pravčasno v opero z natančno imenom in naslovom obdarovanca. Darila naj se izročijo gledališkemu mojstru Francu Lebnu.

„Punčke žive“

na delavskem odru

Ljubljana, 5. decembra.

V nedeljo dopoldne je šolska mladina iz Most pod vodstvom gđ. Helene Wrišcherjeve priredila v dvorani delavske zbornice lepo mladinsko spevoigro »Punčke žive«. Igra, ki je navdušeni mladim gledalcem odprla pogled v njihovo deželo sanj, je v resnici razigrala mlada srca, ona, ki so rajala na odru, in ona, ki so v tajinstvenem pričakovanju strmelja z žarečimi očmi na oder in gledala sanjske mozičke, punčke, ki jih je čarobna nočna tišina vzbudila v življenje, čarovnika in vse, kar in kakor pravilica pripoveduje.

Lepo, tekoče, skoro brezhibno je teklo življenje na odru. Vsekaror zaslužijo voditeljica vso pohvalo za delo in trud in za čas, ki ga je žrtvovala, da je pripravila malčkom veliko veselje. To je delo, ki ne pričakuje plačila niti pohvale, pa bi oboje zaslužilo.

Priporočamo staršem, da pripeljejo svoj deco v nedeljo ob 11 uri v dvorano Delavske zbornice — to bo najlepše Miklavžovo darilo. Zareže pričakujejo oči vam bodo to povedale.

Kdo ne bi prišel k otroku, da pogleda svojim lastnim sanjam v obraz?

Jamarji preiskali 407 jam

Ljubljana, 3. decembra.

Društvo za raziskovanje jam je v četrtek ob 18. priredilo na mineraloškem inštitutu univerze predavanje o sloveči »Križni jam«. Prisostvovalo je mnogo občinstva, inštitut je bil nabito poln. Predavatelj šolski nadzornik g. Ivan Mihler je povedel poslušalce med podzemne krasote in pokazal 54 skiptičnih slik, veličastne posnetke čudes Križne jame. Posnetke je napravil g. Fran Bar ml.

Predsednik univ. prof. dr. Jovan Hadži je po predavanju otvoril občni zbor. Podal je članom kratko, znanstveno poučno poročilo o delovanju in uspehih društva. Nato je tajnik g. Ivan Mihler očrtal notranje in zunanje delo društva, ki si je stavilo za cilj, da vrši najprej temeljita raziskavanja naših jam na Notranjskem, Dolenjskem in po drugih krajih banovine. Navedel je tudi nekaj statističnih podatkov, ki osvetljujejo, kako se je društvo kljub slabim gmoitnim sredstvom marljivo posvečalo svojemu delu. Letos so člani društva izvršili 96 jamskih raziskovanj in odkrili 89 novih jam, zlasti v logaškem in planinskem rajonu na Notranjskem. Doslej je bilo preiskano 407 jam, večinoma v vrhiškem, logaškem in planinskem okolišju. V bodočnosti se društvo posveti temeljitemu raziskovanju jam v cerkniškem in loškem okraju. Društvo pa vabi jo še druge jame po gorenjskem Krasu (Jelovca), po Dolenjskem — da, če bi društvo imelo na razpolago dovolj denarja, bi začelo raziskavati jame tudi v Hercegovini in Črni gori. Tajnikovo poročilo je podalo prav nazorno sliko, kakšne podzemne zanimivosti skriva Notranjska.

Bodoče naloge? Najprej je treba na ljubljanski univerzi ustanoviti speleološki inštitut, kakršne imajo mnoge druge univerze. Potreben je vpravl Ljubljani, ki je arheološke obsejnega podzemnega sveta. Umevno, da bi bila država dolžna tak zavod opremiti z vsemi tehničnimi pripomočki in ga tudi finančno podpreti. Zasebno društvo, ki daje za raziskovanje jam pobudo, pač samo ne zmore tako težavne naloge. Že pred vojno je Avstrija nameravala ustanoviti v Postojni poseben jamski muzej. To bi bila tudi za Ljubljano posebno privlačna točka, ki bi se zanj gootovo zanimal znanstveni in drugi svet.

Živilski trg pred Miklavžem

Ljubljana, 5. decembra.

Da v Ljubljani posebno častimo Miklavža, se je poznalo danes tudi na živilskem trgu. Jutri bo najbrž v Ljubljani praznik, ki se pa bo začel že drevi, saj kaže, da bomo zelo gostoljubno sprejeli Miklavža ter ga pogostili. Gospodinje so danes kupovale perutnino s takšno vneto, kot pred posebno masno nedeljo. Danes je pa bil trg tudi tako dobro založen, kot je le redko ob sredo.

Čeprav je bila konjunktura za sadje, se ni nič podražilo. Jabolka so bila najdražja še vedno po 4 Din kg. Izbrja je bila tudi lepa na sadnem trgu. Vreme je tako milo, da se prodajalcem ni treba bati, da bi jim zmrazilo sadje ali zelenjavo, zato je tudi tako dobro založen trg. Dovolj značilno je, da prodajajo še zdaj gobe, sivke, ki jih dobiš liter za 1.50 Din. Danes so ljudje tudi precej kupovali fige, ki so po 1.50 Din veene in pomaranče, ki jih prodajajo že po dinarju najdrobnejše. Gospodinje se že začele misliti na božič in zato nekateri kupujejo že rozine, ki so po 12 Din kg in orehova jedra, ki so na kmetnem sadnem

trgu še vedno po 18 Din. Mlečni izdelki se še niso podražili, kot se navadno pred prazniki, ter je maslo še po 22 Din kg.

Zaradi ugodnega vremena je bilo danes zelo mnogo zelenjave, ki se še ni podražila, ker pač še ni snega. Zato prodajajo še vedno zelo lepo špinado po dinarju merico, endivijo po 75 par do dinarja glave po dinarju motovilce (merica), po 1.50 Din zeljate glave, debele, in dovolj je že domaćega raditja po dinarju do 1.25 Din merica. Uvožena zelenjava se zaradi tega še ne more uveljaviti.

Zadnje čase imajo gospodinje takšno izbiro na perutninskem trgu, kakršne še niso imele. Zaklano perutnino prodajajo zdaj trije prodajalci ter dobiš še masno gos po 12 Din kg. Danes so pa prodajali še Bosanci žive težke purane, komad po 50 Din. Na prodaj so pa bile tudi žive gosi po 35 do 45 Din komad. Druge perutnine je bilo zelo mnogo. Jajca so se zopet malo podražila in jih zdaj prodajajo najlepša po 2.25 Din par. — Danes je bilo tudi dovolj krompirja na prodaj na debele. Prodajajo ga še vedno po 75 par kg ter je bila neupravičena bojazen, da bo letos krompir posebno drag, ker ni bila dobra letina zanj.

Orgije v zobotehničnem ateljeju

Ljubljana, 5. decembra.

Počasi prodira v ljubljansko javnost vest o senzacionalni aretaciji nekega zobotehnika, ki je grdo zlorabljal svojo prakso. Povsod se šušlja o nesramnih orgijah, ki so se vršile v njegovem ateljeju, odnošno v stanovanju sredi mesta. Tako vedo ljudje pripovedovati o pornografskih aktih in so slike krožile v ožjih družbah že več mesecev. Na slikah so bili znani obrazi ljubljanskih, pa tudi podeželskih žensk...

Kolikor smo mogli dognati, gre res za skrajno nesramne bakanalije, ki so se vršile na račun — oamljenih žrtev. Preiskavo, ki še ni zaključena, drže s strani oblasti v strogi tajnosti. Dotični dentist je bil aretiran že pred dnevi in sicer na podlagi prijave neke žrtve, ki je šele po okolnostih doznala, kaj se je zgodilo z njo v ateljeju. Sledila je preiskava stanovanja. Kriminalni organi so našli naravnost luksuzno opremljeno stanovanje, v katerem so igrane posebno vlogo naravnost rafinirano konstruirane naprave za svetlobne efekte. Pohotneži, ki jih je zbiral okrog sebe lastnik ateljeja ob različnih prilikah, so prišli vselej na svoj račun. V stanovanju se prihajala tudi dekleta, ki so se sama navduševala za bakanalije, vendar so bile med njimi le redke žrtve. Več mikavnosti so si ustvarjali pohotneži z oamljenjem neprostovoljnih žrtev, to je pošten žensk.

Te so prihajale v zobotehniško ordinacijo. Lastnik ateljeja jih je oamljal pod pretravo, da jim bo olajšal bolečine, na kar so klijentke, seve, prav rade pristajale. Šele potem, ko so bile oamljene, so jih navadno spravili v tik ateljeja se nahajajoče privatno stanovanje, kjer so postale navadno žrtve najnesramnejših zlorab. Posebno vlogo je igral pri tem tudi fotoaparati.

Orgije take vrste so se vršile v omejenih prostorih baje že nad leto dni. Kolikor so mogla dognati oblasti, so pohotneži zlorabljali tamkaj nad 20 neprostovoljnih žrtev. Skandal je prišel na dan šele pred kratkim in pričakovati je, da bo preiskava spravila na dan vse podrobnosti s potrebno brezobzirnostjo do brezvestnih pohotnežev.

DANES VELIKA PREMIERA BRIGITA HELM WILLY FRITSCH

Največji film, ki nam odkrije delovanje špijonov leta 1916.

Kadar žena ljubi

Film ljubezni, strasti in boja

ELITNI KINO MATICA

Predstave danes ob 4., 7.15 in 9.15 uri

Predprodaja od 11.—1/2.13.

DNEVNE VESTI

— Z banske uprave. G. ban dr. Marušič jutri v četrtek 6. t. m. ne bo sprejemal strank, ker je službeno zadržan.

— Predavanje br. Gangla v CSR. Prvi namestnik starostve Saveza SKJ brat Engelbert Gangl bo predaval v CSR o o Tyrševih ideji v slovenskem sokolstvu in o sokolskem pokretu v Jugoslaviji. Prvo predavanje bo drevi v Opavi, drugo pa jutri v Moravski Ostravi. Na povratku se udeležijo br. Gangl glavne skupščine COS v Pragi v ponedeljek pa bo imel predvidoma predavanje v Brnu. Želimo br. Ganglu čim lepših uspehov za čim tesnejše zblizanje med Čehoslovaki in Jugoslovenci.

— Romanje na Oplenec. Izletnike v Beograd in na Oplenec, ki so se pripravili pri Putniku, prosimo, da dvignejo v biljetarici (Gajevi ulici) navodila za potovanje na Oplenec. Odhod posebnega vlaka iz Ljubljane je 7. decembra ob 20.20 uri, iz Zidanega mosta ob 21.40 in iz Brezice ob 23.32.

— Notarska vest. Javni notar pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah Fran Stupica je podal ostavko na svoj položaj in prenehal 30. novembra izvrševati notarsko službo. Za vršila dolžnosti na izpraznjenem mestu javnega notarja pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah je bil postavljen notarski pripravnik Fran Golob.

— 205 postelj in 4300 bolnikov. Tudi v Splitu čutili posledice pretesne bolnice. Splitška bolnica ima samo 205 postelj, bolnikov je pa sprejela letos že 4300. Lani je bilo samo 2000 bolnikov.

— Vasja Pirc v Sarajevu. Danes je prišel v Sarajevo naš šahovski mojster Vasja Pirc, da odigra s sarajevskimi šahisti simultanko.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 98, z dne 5. t. m. objavlja uredbu o prastaršarini v mestni občini Ljubljanski in pravilnik za izvrševanje določb te uredbe.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice izdatno izboljšanje črevesja brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehalo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamnih in sladkorni bolezni, zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefov« vode. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Se o Steinbachovem izumu. Poročali smo o senzacionalnem izumu mladega Slovenca, 21letnega Oskarja Steinbacha, ki je v Zagrebu konstruiral posebno napravo, ki bo odločilne važnosti za razvoj avtomobilizma. Gre za tako zvani karburator, ki omogoča popolno izrabo in 50 odstotkov prihranka goriva. Za Steinbachov izum se zanima mnogo inozemskih koncernov, ki mu daje ponujajo bajne zneske, a na drugi strani so pri stvari tudi precej zainteresirani razni benctinski karteli, ki bi radi izum kupili in ga spravili za večne čase. Saj je znano, da je že izgnilo nešteto izumov, ki bi bili velike vrednosti in splošno koristi za človeštvo. Mladi izumitelj pa svojega izuma še ni prodal, ker ga hoče še izpopolniti.

— Veliko komunistično organizacijo so odkrili v Subotici. Aretirali so 72 osumljenec, med katerimi je 34 komunistov. — 595 kg težka svinja. V mestni klavnici v Petrinji so zaklali 595 kg težko svinjo yorkširske pasme.

— Težkoče naše čevljarke stroke. Pri članku pod tem naslovom, ki smo ga objavili v včerajšnji številki, je pomotoma izostalo ime pisca. Napisal ga je znani čevljarški voditelj, čevljarški mojster in predsednik mariborskega združenja čevljarjev g. Anton Krajcar.

Danes
**MOJA ŽENA,
TVOJA ŽENA**
Lillian Harwey Willy Fritsch
ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave ob 4., 7. in 9.15 uri

— Vlomi na Veliki planini. Ker se vlomi v kočje na Veliki planini vedno bolj množijo in so zavzeli v zadnjem času že nevaren obseg, je nujno potrebno, da se proti temu nekaj ukrene. Prosim vse namenjake pastirskih koč, da se v svrhu dogovora protukrupne udeležijo sestanka v ponedeljek dne 10. t. m. ob 20. uri v gostilni pri Klemenčiču na Krekovem trgu v Ljubljani.

— Nov grob. Popolnarna sodnega vrtarja v Ljubljani g. Ivana Zrimška je zadel težak udarec. Kruta smrt mu je ugrabila včeraj soprogo gospo Franciško, rojeno Bitenc. Zemске ostanke blage žene položijo v večnem počitku jutri ob 14.30. Pogreb bo izpred mrtvaške veže splošne bolnice. Pokojnici lahko zemlja, težko prizadetemu soprogi naše sozlatje.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestalno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Zagrebu 14, v Beogradu 13, v Ljubljani 11.5, v Mariboru, Rogaske Slatini in v Splitu 11, v Skoplju 8, v Sarajevu 5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771.8, temperatura je znašala 4.5.

— Milijonska dediščina v dolarjih. Pred štirimi leti je umrl brez potomcev v Pittsburgu bivši škofjski ekonom v Vacu na Madžarskem Henrik Schäffer in zapustil

21.000.000 dolarjev premoženja. To ogromno bogastvo naj bi podedovala Josefina Vondra iz Kule v Baški. Oglasilo se je pa seveda še mnogo drugih Schäfferjevih sorodnikov, živčih v naši državi. Vse kaže, da bo to res prava milijonska dediščina.

— Nesebični svetovalec in najrazličnejših gospodarskih vprašanjih je Trgovski koledar. Ali se spoznate v novi davčni osnovi: najemnina? Nastavljenec, kako je s tvojo bodočnostjo? Trgovski koledar vas obvešča in vam svetuje. Naročite si ga nemudoma pri Trgovskem društvu »Merkur« v Ljubljani.

— Šolski radio. V petek 7. t. m. ob 11. uri bo v šolskem radiu predaval g. Alojzij Hreščak: »Mladini o obrtniškem tednu«.

Trajno kodranje zelo poceni!

Centjene dame in gospode obveščam, da sem GLOBOKO ZNIZAL cene za trajno kodranje, in sicer najvišja cena 60 Din. Moj salon je odprt tudi ob nedeljah.

FRANJO MAUSER

brivec v kopališču OUZD 66/T

Iz Ljubljane

—lj Nova trafika. Na Sv. Petra nasipu ob hiši št. 13 zidajo majhen lokal za trafiko. Na tem nasipu ni trafike, zato je menda potrebna. Trafiko namerava otvoriti tudi zadruža »Poštni dom« v vestibulu glavne pošte, kjer je že bila pred leti.

—lj Novo delo prof. Vavpotiča. V avtomatskem bifeju »Daj-Dama« na Aleksandrovi cesti visi novo delo akademskega slikarja profesorja Ivana Vavpotiča, portret mladega kralja Petra II. v uniformi oksfordskega kolegijskega portret je odlično delo in dela mojstru čast. Sliko so kupili lastniki »Daj-Dama«.

—lj Alpinistično predavanje o Himalaji. TK Skala priredi 14. t. m. ob 20 v unioński dvorani predavanje o letošnjem mednarodni odprmi na Himalajo. Predaval bo udeleženec te odprme, znani alpinist, Hans Ertl, ki je dosegel z rojakom Höchtom pri svojih podvigih krasne alpinistične uspehe. Ime predavatelja in serija izredno posređenih diaprozitivov jamčita obiskovalcem za lep užitek in bogato pridobitev znanja o najvišjem gorovju sveta.

Samo še danes
Stan Laurel in Oliver Hardy
v vefilimu
FRA DIAVOLO
danes zadnjikrat v Ljubljani
ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer
Cene 4.50 in 6.50 Din

—lj »Heerki njene ekselence«, izvršno veseloligro ponove v Sentjakobskem gledališču v petek 7. in na praznik 8. t. m. ob 20.15. Veseloligra je dosegla pri obeh dosedanjih uprizoritvah izreden uspeh. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano do zadnjega kotička, se je izvršno zabavalo in nasmejal do solz. V glavnih vlogah nastopajo: Bučarjeva Levarjeva, Petrovičeva, Hanžič, Jug in Karus. V ostalih vlogah nastopa ves ansambel odra. V nedeljo 9. t. m. pa se uprižore poslednji v sezoni kot popoldanska predstava ob 15. »Rokovnjak«. Ker so bile vse predstave razprodane, prosimo cenjeno občinstvo, da kupi vstopnice že v predprodaji, ki bo od petka dalje.

—lj »Dobri vojak Šveik«. Se je včeraj prav lepo poslovil od nas. Povedal pa je, da bo prav kmalu poslal k nam Vlasto Burjana. To krat nam ga priporočila sam Saša Rašilov. On pravi, da je tu Vlasta Burjan tak, kakršen je bil on v Švejk. Smeha in zabave bo toliko, kolikor si ga bo kdo želel. Ne pozabite, da je »Carjev adjutant«, katerega bo predvajala ZKD v petek, najbolj zabaven in vesel film, kar smo jih videli.

—lj Johny Weissmüller, svetovno znan plavač in atlet, bo v najkrajšem času pokazal neverjetne akrobacije pod vodo. Njegove akrobacije pod vodo so take, da zadivijo slehernega, ki se količkaj zanima za plavanje. Vse to nam pokaže s svojo družico Mauren O'Sullivan v vefilimu »Tarzan in njegova družica«. Ta film je največje delo, kar smo jih doslej videli. Že dolgo nismo imeli filma, ki bi bil tako napet in lep, kakor je ta.

—lj Sočani in člani vseh primorskih društev in drugi naši prijatelji so vabljeni h komemoraciji, ki se vrši v nedeljo 9. t. m. točno ob 10. dopoldne v salopu pri »Levu« v počastitev spomina naših narodnih žrtv — mučencikov. Potem se udeležijo skupno maše zadušnice, ki bo v ta namen v stolnici točno ob 11. Dolžnost vseh nacional. in emigrantskih društev mesta in okolice je, da počaste spomin mučeniških žrtv z lepo udeležbo.

—lj Čigavi so ključji? V Ahimovem skednju za dolenskim kolodvorom je bil včeraj ponoči ob priliki racije prijet 19letni Arsenio L. Tam so našli tudi sveženj 8 ključev in vitrih, ki jih je najbrž odrgel

L. predno so ga prijeli. Ključje je aretiranec najbrž kje ukradel, ali jih počasi nabral, da je odpiral tuja stanovanja in jih oplenjal.

—lj Preiskava zaradi roparskega napada na Josipino Kalanovo v Soteski se še vedno nadaljuje. Na policijski so včeraj in danes zaslišali še nekaj prič, ki so potrdile, da so aretirana mladeniča videli že večkrat v Soteski. Danes popoldne bosta aretiranec in Kalanova, katere stanje se je precej zboljšalo, v bolnišnici soočena. Soočenje bo odločilne važnosti in bo najbrž pokazalo, da mlsterioznega Francija, na katerega se izgovarja osumljeni mladenič, sploh ni.

—lj Tatinski Kiš. V Zagrebu so te dni prijeli 21letnega Frana Kiša, doma iz Nove Bukovice. Pri njem so našli aktovko z najrazličnejšimi vlomilskimi orodjem. Kiš, ki je prišel šele nedavno iz Lepoglave, kjer je presedel zaradi vlomov več let, je priznal tudi to pot več vlomov, ki jih je izvršil v teh dneh v Zagrebu. Pred tednom se je mudil na svojem pohodu tudi v Ljubljani, kjer je vlomil v neko stanovanje. Tam si je prisvojil zelen plašč, ki ga je v Zagrebu prodal za 200 Din nekemu starinarju. Policija domneva, da je aretirani Kiš izvršil v Ljubljani več vlomov.

—lj Utopljenec v Gradaščici. Včeraj popoldne so zasledali ljudje v Gradaščici nasproti Bonifikacije na Viču neznanega utopljenca. Obvestili so o tem policijsko stražnico, nakaar so utopljenca spravili na breg v njem so spoznali 77letnega Alojzija Kliera, rodom iz Grada, pristojnega na Vič Kliera so pogrešali že od sobote. Takrat je odšel v mesto, kjer je imel navado posejati svoje petične znanec, ki so mu radi nudili pomoč. Kdaj se je Klier vrnil, ni znano. Najbrž je zašel vinjen v Gradaščico in utonil Utopljenca so prepehali v mrtvašnico na Viču, kjer so ga danes dopoldne pokopali.

—lj Esperantska prireditev v proslavo Zamenhofovega rojstva bo letos v petek 7. decembra v dvorani hotela »Metropol« (pri Mikliču) Pester spored bo dal tej prireditvi kulturne in družbene značaj. Vstopnine ne bo, začetak ob 20.30.

—lj Ušla je mala papiza modrosiva (valovareček). Odda naš pot proti dobri nagradi v Knafčevi ulici 5 II nadst. levo.

—lj Orala dalinolezdi barometri. Fotoaparati itd. najugodnejši nakup pri Fr. P. Zeleni izpraševanje ontku Ljubljana, Stari trg 9. Časnik brezplačno.

—lj Papiglica. modra. je ušla. Naiditeli naj jo vrne v Bolgarski ulici 21a, priti.

Iz Maribora

—lj Mariborski natakarij se organizirajo. V ponedeljek ob 2. uri jutraj se je vršil v kolodvorski restavraciji ustanovni občni zbor mariborske sekcije ženevske zveze strokovnih nameščencev gostilniškega sveta za kraljevino Jugoslavijo. Zborovanje je vodil agilni predsednik g. Josip Pavšer, udeležil pa se ga je tudi g. Jenko kot zastopnik gostilničarskega združenja v Mariboru. Pripravljalni odbor je v kratki dobi obstoja razvil živahno delavnost. Predsednikova zasluga je, da je sekcija ustanovila posredovalni osek — nekakšno borzo dela — ki je v kratkem času priskrbel službo 32 natakarijem, 6 kuharicam, 1 kuharju, 4 sobaricam, 6 vajencem ter 9 blaginčarkam. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Josip Pavšer, podpredsednik Oton Koritnik, tajnik Venceslav Rancinger, blaginčar Alojz Repnik in revizor Ivo Ilić. G. Josip Pavšer je bil ponovno izvoljen za vodjo posredovalnega odseka. Soglasno je bil sprejet predlog da bodo sprejete v sekcijo tudi natakarike s 4 letno učno dobo. Po govoru tajnika gostilničarskega združenja g. Jenka je predsednik zaključil uspešni občni zbor.

—lj Parnovo oporo »Urh, grof Celjski« ponove v četrtek za red A. Delo nam z melodično glasbo in z živahnim dejanjem prikazuje uplemenitjenj Tehardov. — Naslovno partijo poje priljubljeni baritonist g. Fran Neralič kot gost, gostuje pa tudi odlična altistka ga. Zamejko-Kovičeva.

—lj Prijatelj ukradel uro. Tukajšnji mestni policiji je bil prijavljen Ivan g. Tega je njegov prijatelj ovdal, da mu je ukradel okrog 300 Din vredno srebrno uro. Če je sum upravičen, bo ugotovila preiskava.

—lj Mariborski tujski promet se je v novembru nekoliko zboljšal, saj je bilo na tukajšnjem zgleševalnem uradu prijavielih 1715 oseb, od katerih je bilo 597 tujcev. Največ jih je prišlo iz Dunaja, in sicer 110, iz Grada je doputovalo novembra 34 oseb, 353 pa iz drugih inozemskih mest.

—lj Za mojstre in pomočnike se vršijo v Mariboru izpitna predavanja. Tečaj se je pravkar pričel in se vrši v deški meščanski šoli v Kerkovi ulici (v poslopju drž. realke). Interesenti, ki bi se radi udeležili predavanj, naj se nemudoma vpišejo pri mariborski poslovilnici zborničnega obrtno-pospeševalnega zavoda, ki je prirediteljica tečaja. Predavanja bodo koristila ne le pomočnikom, marveč tudi mojstrom, saj obsegajo vse obrtne panoge. Tečaj je brezplačen.

7. Jesenic

—lj Preimenovanje narodne šole. Krajevni šolski odbor na Jesenicah je na svoji seji soglasno sklenil, da naj v počastitev spomina blagopokojnega kralja dobi naslednjo šola novi napis: Šola Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. S tem bo mestna občina zaenkrat na najlepši način počastila spomin velikega vladarja, način, ki odgovarja miselnosti in veličini velikega pokojnika, ki mu je bila izobrazba mladine najbolj pri srcu. Predlog kraljevega šolskega odbora pride pred občinsko upravo in plenium, kjer bo soglasno sprejet.

—lj Nesreča. V ponedeljek zvečer je starovpokojna bratoveška skladišnica Alojzija Zalokar padla tako nesrečno, da si je v nadihli zlomila levo roko. Prvo pomoč ji je nudil zdravnik g. dr. Frančišek Kogoj, ki je odredil, da se je ponesrečenko poslalo v ljubljansko splošno bolnico na lečenje.

—lj Sejem. V ponedeljek je bil na Jesenicah letni sejem, na katerem je bilo na prodaj mnogo vsakovrstnega blaga, predvsem obutve, manufakture, sadja in peciva. Opazila se je poleg tujih selmarjev, v zadnjem času tudi domači trgovci redno v večjem številu na sejmu razstavljajo blago. Kupčija pa je bila zelo slaba, ker ljudje nimajo denarja in se omejujejo le na nakup najbolj potrebnih stvari, ki pa se na Jesenicah vedno lahko nakupijo v vsaki množini.

—lj Miklavževanje na Rožci. Kakor vsako leto, bo tudi letos priredila jeseniška »Skala« Miklavžev večer v svoji novozgrajeni koči na Rožci. Val, ki pričakuje daril in želite preživeti nekaj lepih uric na planini, pridite v soboto, dne 8. t. m. na Rožco. Sv. Miklavž bo prišel z velikim spremetvom, med njim bo tudi zaščitnik smučarjev in planincev.

Proslava državnega praznika 1. decembra

V Laškem

Proslava 1. decembra je bila svečana, toda še vedno pod vtisom marsejske tragedije. Po svečanem cerkvenem opravilu in sprejemu čestitk na sreskem načelstvu je odšlo občinstvo k prvodecemberski proslavi v šolsko dvorano, kjer je sledila slička za sličico, katerim je občinstvo sledilo z vidnim zanimanjem ter globoko ginja. Zato je uvod se je poklonil g. šolski upravitelj Kislinger kraljevskemu domu, o pomenu 1. decembra s posebnim ozirom na marsejski dogodek pa je govorila gđ. Kavac. Sledila je priložnostna deklaracija in tej prizorček podmladka Rdečega križa o značaju dneva. Skupina malčkov je citirala prenoske citate iz življenja blagopokojnega kralja. Sledili so podmladkari Jadranske straže, slikajoč povratek mrtvega kralja — gospodarja v Jadransko morje. Kotnikov prizor »Ujedinjenje« ter končno »Naricaljka« in deklaracija mlademu kralju Petru II. Vse slike in prizorčki so bili tako živo podani, da smo dobili vtis, da je tudi že v nedolžne duše naših malčkov legla senca bolesti ob neizmerni izgubi, ki je prizadela naš kraljevski dom in naš narod. Zato pa vse priznanje vzgojiteljem naše mladine, ki posvečajo vso skrb načelu, vzgojiti naš mlad rod, našo bodočnost, v ljubezni do rodne grude, do naše domovine.

Šolski proslavi je sledila slavnostna seja Sokola v društveni dvorani. Sejo je otvoril starosta br. dr. Roš. omenjajoč proslave prejšnjih let, ko so plapolale zastave v znak radosti, dočim vse danes na pol droga v znak žalosti, da njega, ki je s svojo kraljevsko besedo združil vse Jugoslovence v močno enotno Jugoslavijo, ni več; naš letošnji prvodecemberski praznik je praznik spomina na našega mrtvega viteškega Zedinitelja. Uvodnim besedam je sledila zaprisega članstva, nakaar so se razdelile diplome tekmovalcem na letošnjih okrožnih tekmah. Z državno himno je bilo zborovanje zaključeno.

V št. Rupertu

Tudi starodavni št. Rupert v Dolini gradov je proslavil narodni praznik na najdosojnejši način. Po svečanem cerkvenem opravilu z molitvami za Nj. Vel. kralja Petra I. so se napotili vsi člani občinskega sveta, orožništvo, gasilsko društvo in druge organizacije ter šolska mladina z učitelstvom in duhovščino pred Sokolski dom vsadit lepo v spomin Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Po v srce segajočih govorih silovalega nekdanjega mnogoletnega župana in pravega očeta šentrupeške občine g. Franca Zupančiča in šolskega upravitelja g. Brezovarja so vsi navzoči in tudi vsa mladina pristopili k lipi, kjer je vsakdo na korenine mlade lpe prisul lopato prsti. Tako je saditev spominske lpe postalo skupno delo vseh in bo vsem za vedno ostalo v spominu. Pomenljivo svečanost je zaključila patriotska proslava šolske mladine v Prosvetnem domu s počaščanjem pokojnega kralja Aleksandra I. ter mladega kralja Petra II. in z narodno himno. Lipa, ki so jo v št. Rupertu vsadili tri generacije v čast Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju, je tudi najlepši dokaz slove in trdne volje vseh šentrupečanov do dela za izpolnitev kraljeve oporoke »čuvajte Jugoslavijo!«

Na Jesenicah

Proslava 1. decembra je bila letos tiha in dostojanstvena. Po mestu so se žalne zastave umaknile državnim, kar je dalo kraju bolj živahno lice. Tovarna, obrtne delavnice in trgovine so bile zaprte, povsod je počivalo delo. Jutraj ob 8. se je v mestni župni cerkvi vršila slovesna služba božja za vso šolsko mladino in učitelstvo, katero je kasneje v šolah mladini v lepih govorih pojasnili pomen letošnjega 1. decembra. Ob 9. pa je bila slovesna služba božja za odrasle, katere so se udeležili predstavniki oblasti, državnih uradov, občine, rezervnih oficirjev, Sokola, gasilci z Jesenic, Hrušice ter močna četa gasilcev KID ter ostalih društev, klubov in organizacij. Cerkev je bila nabito polna tudi ljudstva, ki je prišlo počastit spomin pokojnega vladarja ter izrazit udanost in zvestobo novemu kralju.

Sokolsko društvo Jesenice je letos na zelo dostojen način proslavilo praznik osvobodjenja. Dopoldne ob 11. se je vršila v veliki dvorani svečana seja društvene uprave, katere se je udeležilo skoraj vse članstvo, ki je napolnilo dvorano do kraja. Društveni staršina brat dr. Obersnel je v lepih besedah orisal pomen letošnjega 1. decembra glede na žalostni dogodek v Marseju, s katerim je hotela sovražna tužnja zaradi naših državni smrtni udarec. Zato je dolžnost vsega sokolskega članstva, je povdaril, da strnjeno stoji za svojim mladim kraljem in staršino, da čuva edinstvo naroda in veliko oporočko pokojnega viteškega vladarja. Brat Loize Tancar je recitiral Zupančičevo: V viharju plava z mrtvim kraljem rakev... in brat Rozenštajn, ki je v prigodnem govoru izražal vdanost mlademu kralju.

Sokolski mešani pevski zbor je z zasnosom zapel »Sokolski pozdrav, godba na pihala je zaigrala žalni koral, nakaar je brat staršina pred sliko pokojnega in sedanjega vladarja, obdan od članov društvene uprave in društvenih praporov prečital spomenico saveza SKJ ter zaprisegel celokupno sokolsko članstvo zvestosti in vdanosti novemu kralju Nj. Vel. Petru II. Pevski zbor je zapel »Jugoslavije, godba je zaigrala državno himno in nato »Hej

Slovani«, ki so jo peli vsi v dvorani.

Ob 15. uri se je vršila proslava 1. decembra za sokolsko mladino, ki je docela napolnila dvorano. Navzoča je bila celokupna uprava v slavnostnem kroju ter mnogo članstvo ter staršev dece in narasčaja. Proslavo je otvoril mladinski pevski zbor pod vodstvom učitelja brata Ladislava Razingerja. Društveni staršina br. dr. Obersnel je imel na mladino zelo lep nagovor, nakaar je godba zaigrala državno himno. Vrstile so se ljubke deklaracije moške in ženske dece, nakaar je vsa mladina zanosno zapela himno »Hej Slovani«. Mladinsko proslavo je zaključila krasna živa slika, v kateri se del sokolske mladine klanja mrtvemu kralju, drugi del mladine pa proži roke v pozdrav mlademu kralju. V celem je tekot dneva priseglo in zaobljubil okrog 1000 sokolskih pripadnikov udanost in zvestobo mlademu kralju in da bo vedno izvrševalo poslednjo oporočko pokojnega velikega vladarja.

V Besnici

Praznik zedinjenja je praznovala naša občina zelo svečano. Občinski odbor je sklenil, da bo na ta praznik počastil spomin velikega kralja Zedinitelja z vsaditvijo Aleksandrovih lip. Na lepem, v ta namen izbranem prostoru med Zg. in Sp. Besnico, je bila pravkar zgrajena ob cesti lepa kapelica, ob kateri se je vršila 1. decembra slavnost. Tu je občina vsadila na vsaki strani kapelice eno lipo. Slavnosti se je udeležil občinski odbor z županom na čelu, šolska mladina iz Besnice in Podbliče z učitelstvom, gasilci v krojih ter ostali občani. Marsikatero oko so zalile solze med svečanostjo.

Otvoritveno besedo je govoril župan g. Papler, nakaar so vsadili lipe med petjem moškega zbora iz Besnice. In ko so zavneli klici »Slovani na dan«, so s treh strani ostro odjeknili trije strelji iz možnarjev in odmevali po dolini ter naznanjali svečan trenutek onim, ki niso utegnili pohiteti h kapelici. Po vsaditvi je govoril v imenu gasilstva občinski tajnik g. Tomašević in orisal v lepih besedah zgodovinski pomen 1. decembra s posebnim ozirom na današnjo slavnost. Za njim je povzel besedo upravitelj podbliške šole g. Struželj in v svojem govoru v ostrih obrisih začrtal pot čuvarjev Jugoslavije. Sledile so deklaracije učencev, ki jih je lepo in s praviim ponudkom naučila upraviteljica besniške šole gđ. Kalanova. Z državno himno je bila svečanost zaključena.

Proslava državnega praznika je izzvenela v zaobljubi mlademu kralju Petru II., da bomo pod njegovim vodstvom zvesto čuvali Jugoslavijo. Aleksandrovi lipi pa naj bosta še poznim rodovom v spomin na ta pomembni dogodek v zgodovini naše občine.

Iz Litije

—lj Naši obrtniki in obrtniški tedno. Gospodarska kriza duši tudi zasavsko obrtništvo. Naročila pojemajo, javne dajatve pa se niso prav nič zmanjšale in so še vedno tako visoke, kakor v času, ko so imeli obrtniki polne roke dela. V mnogih primerih pa so dajatve celo višje. Da poživijo delo v svojih delavnicah, so izdali naši moštri tiskane lepake, s katerimi javljajo 100stotni popust za vsa naročila v tem tednu. Naši napredni moštri vedo, da je reklama potrebna vsakomur, ki hoče napredovati. Najcenejša reklama so noveletne čestitke v »Slovenskem Narodu«. Se je čas, da se prijavite v vrste tistih obrtnikov, ki oglašujejo, in zato tudi napredujejo!

—lj Miklavževno žegnanje in sejem. V nedeljo bomo imeli pri nas žegnanje. V velikem oltarju naše cerkve kraljuje namreč sv. Miklavž, ki je imel patronat nad našimi kraji še v časih, ko je služila reka Sava brodarjem za glavno prometno žilo skozi naše kraje. V ponedeljek po Miklavževi nedelji pa bo pri nas sejem.

—lj Kostanje stržijo. Kostanji, ki zakrivajo pročelje naše cerkve že skoro stoletje, so se toliko razrastli, da delajo bližnjim stanovakem preveč sence. Zato so jih začeli stržiti na »bubi« frizuro. Rezanju kostanjev hkrb je prisostvovala seveda tudi mnogo »frincev«, ki pa menda niso prišli na svoj račun. Previdni delavci so kljub prometu in zelo blizu stoječim hišam opravili svoje delo brez vsakršne nezgode. Pogled na ostržene kostanje pa nudi žalostno sliko. Zdar bo treba nujno misliti na ureditev in olepšavo tega dela našega Glavnega trga. K temu vprašanju se še povrnemo.

Iz Kamnika

—lj Iz delovanja naših skavtov. Kamniški skavti razvijajo prav živahno delovanje in njihovo število je naraslo že na 50 članov. Na zadnjem občnem zboru so si izbrali za svojega starosta župana g. Kutarja in osnovali več odsekov, v katerih bodo usmerjali svoje delovanje v duhu skavtskih idej. Danes bodo naši skavti, prirediteli tudi svoj prvi Miklavžev večer v Kamniškem domu. Igrali bodo tudi igrice »Miklavž v taboru Zelene reke«, ki jo je napisal za kamniške skavte in film jo poklonil p. Hrizolog.

—lj Plemenit dar. Industrija platnenih izdelkov v Jaršah je v počastitev spomina blagopokojnega vladarja poklonila kamniškemu Sokolu 5000 Din. Posnemajtel

Posetite obrtniški sejem na Mestnem trgu

Skrivnost beleža čevlja

Džuna je odšel v kuhinjo. Ellery je razprostrl po mizi načrt, ki mu ga je bil prinesel v bolnici Paradiže v Janneyevo sobo. S cigareto v ustih ga je dolgo proučeval.

Tu pa tam je pripisal na rob opazko. Zdelo se je, da ga nekaj vznemirja. Vstal je in hodil nekaj časa po sobi, zatopljen v težke misli.

Kar je Džuna smuknil v sobo. Pogled nanj je bil strašen. Na svojih črnih kodrastih lasih je imel ognjeno rdečkasto lasuljo. Prilepil si je bil tudi dolgo brado, a obrvi je imel pobarvane sivo, da je bil podoben inspektorju. Pod očmi si je bil napravil črne kolobarje, da je bil kakor čarodej Svengali.

Stopil je k mizi in nestrno čakal, da bi se Ellery ozrl nanj. Ellery je bil prvi hip presenečen, potem je pa dobil njegov obraz resen, skoraj plah izraz. Z rahlo drhtečim glasom je vprašal: — Kdo ste? Kako ste prišli sem? Džuna je izbulil oči. — No, kaj me ne poznate, jaz sem.

— Kaj? — Ellery je stopil še korak nazaj. — Poberite se! — je zarohnel. — Preslepi me hočete... Džuna, kaj si res ti?

— Seveda sem, — se je zasmejal Džuna in odložil brado.

— Mene pa res lahko vsak človek preslepi, — je zamrmral. — Stopi sem, dečko!

Sedel je v velik inspektorjev naslanjač in potegnil prtiček k sebi. — Džuna, umora se nista pojasnila. Vse ni ti sem že našel, samo ena mi še manjka. — Morilca bi lahko zgrabil že danes, — je nadaljeval Ellery, — saj vem, da je samo en človek, ki je lahko storil oba zločina. Moja mreža je že dovolj gosta. Samo nekaj mi ni jasno... — Govoril je bolj sam sebi, kakor Džuni. — Samo en člen manjka v verigi. Čudno, da se to sploh ne nanaša na aretacijo morilca, pa vendar hočem vedeti vse, predno bom mogel odgovoriti na... Glas mu je naenkrat zadrl, obmolnil je in porinil Džuna od sebe.

— Hura! Ga že imam!

Planil je pokonci in odhitel v spalnico, Džuna pa za njim.

Ellery je dvignil slušalko na nočni mizici in telefoniral nekam.

— Pete Harper? Pete, pazite, kaj vam povem. In ne silite vame z vprašanji. Samo poslušajte! Pete, če storite to, za kar vas bom sedaj prosil, dobite še večjo senzacijo, kakor predvčerajšnjim. Slišite dobro? Ali imate pripravljen papir in svinčnik? Toda rotim vas, ne povejte nikomur, kaj sem vam povedal. Nikomur, slišite! To ne sme biti objavljeno, dokler vam ne dovolim. Tako — rad bi, da odpotujete v...

Tretji del

NAJDENI DOKUMENT

Vsak, kdor je posvetil svoje življenje zasledovanju zločincev, zbere sčasoma mnogo dokumentov in primerov iz kriminalistike. Poznam detektiva, čigar sobe so polne morilnega orožja, zopet drugi ima bogato zbirko prstnih odtisov... Moj konjiček je bilo zbiranje papirjev najrazličnejše velikosti, oblike, barv in namena — toda vsi imajo nekaj skupnega, namreč svoj pomen za kriminalne primere.

V mojih zbirkah lahko vidite dragocen košček rjave lepence, ki sem ga k sreči lahko proučil in ugotovil, ko je odpotoval 19letni brazilski morilec Rezillo v Guyano. Imam tudi obzgan obroček cigare, ki je pripomogel do aretacije zloglasnega zločinca, znanega pod imenom Peter Peter. V svoji zbirki imam kompletne zgodbe o kriminalnih primerih, zasnovane navidezno na tako nedolžnih papirjih, kakor je zastavni listek. 20 let star opomin zavarovalnice, račun za cenen ženski plašč, cigaretni papirčki in pa zanimiv papir, ki bo najbrž biser moje zbirke. Ko so ga našli, je bil ves premočen in bil je prazen košček močnega papirja. In ta košček papirja je bil zanika, na katero je bil obešen največji morsk razbojnik 20. stoletja.

Bila je etiketa s stare steklenice žganja in kemična analiza je pokazala, da je ležala steklenica delj časa v slani morski vodi.

Iz knjige »Detektivov katekizem« Bartolomea Teana.

XXVII. MOREHOUSE PIŠE, HARPER TELEFONIRA

Pismo advokata Filipa Morehousa inspektorju Rihardu Queenu, ulica 87. — New York. (Poslano po posebnem shu).

V petek, dne... januarja.

»Dragi gospod inspektor! Pišem vam to pismo na izrecno prošnjo Ellery Queena, ki sem davi z njim telefonično govoril.

Sporočil mi je, da so mu dobro znane neke osebne tajne, ki policija za nje ni vedela, pač pa jih je on včeraj zvedel od zdravnika Holandske zakladne bolnice doktorja Johna Minchena.

Če je tajna že prišla na dan, nimam več razloga molčati ali prikrivati kaj. Zato porabim to priliko za pojasnilo onih točk v aferi Dunning-Fullerjeva, ki še niso bile pojasnjene ali pa so nejasne.

Najprej dovolite opozoriti vas na obljubo, ki mi jo je dal davi Ellery Queen. Opozoril me je, da bo strogo pazil na to, da vest o sorodstvu Hulde Doornove ne pride v javnost, niti v policijske akte, če bo to mogoče preprečiti.

Dokumenti, o katerih določa Abigail Doornova v oporoki, da jih je treba uničiti, so bili prav za prav privatni dnevniki, ki ga je pisala klijentka v času, ko so tekli v dnevniku opisani dogodki. Potem je začela zopet pisati svoje zapiske pred dobrimi petimi leti in od takrat je zelo vestno pisala dnevnika.

Ellery Queen je izrazil pravilno mnenje, da sem prekorajčil meje svojega pravnega pravomočja, ko sem v pone-deljek odprl kuverto in jih prečital, namestu da bi jih bil s kuverto vred uničil.

Kot pravnik delujem že več let in mislim, da sem vedno pošteno in odkrito delal v duhu svojega poklica, podedovanega po očetu, zlasti v primeru Abigail Doornove, ki je bila moja prijateljica, obenem pa klijentka. Če bi bila umrla naravne smrti, bi se ne bil nikoli pregrešil zoper svoje legalne dolžnosti. Toda njen umor in pa okolnost, da sem bil in sem še ženin njene hčerke, in sicer s popolnim sporazumom

Iz Celja

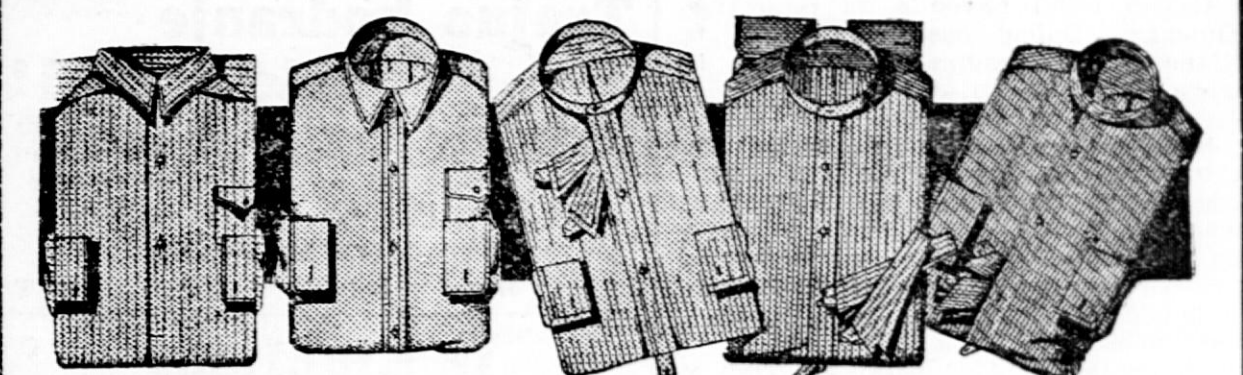
—c Razmere na delovnem trgu. Od 21. do 30. novembra se je pri ekspozituri javne borze dela v Celju na novo prijavilo 66 brezposelnih (53 moških in 13 žensk), delo je bilo ponujeno za 13 oseb (7 moških in 6 žensk), posredovanja so bila izvršena 4, odpotovalo je 11 oseb (6 moških in 5 žensk), odpadlo je 16 oseb (8 moških in 8 žensk). Dne 30. novembra je ostalo v evidenci 333 brezposelnih (299 moških in 34 žensk) nasproti 298 (260 moških in 38 žensk) dne 20. novembra. Delo je dobilo: po 1 železostrougar, specialist za proizvodnjo ogljikove kisline, specialist za proizvodnjo oksigena, krojač in hlapec, po 2 kuharici in služkinji ter po 1 natakarica in postrežnica.

—c Uprava mestnega gledališča v Celju bo priredila drveni ob pol sedmih Miklavžev večer v gledališču. Na sporedu je igra »Miklavžovo«, nastop sv. Miklavža s spretnostmi, nagovor in obdaritev otrok. Ob tej priliki bo gledališča uprava tudi obdarovala revne otroke, ki jim starši ne morejo pripraviti tega veselja.

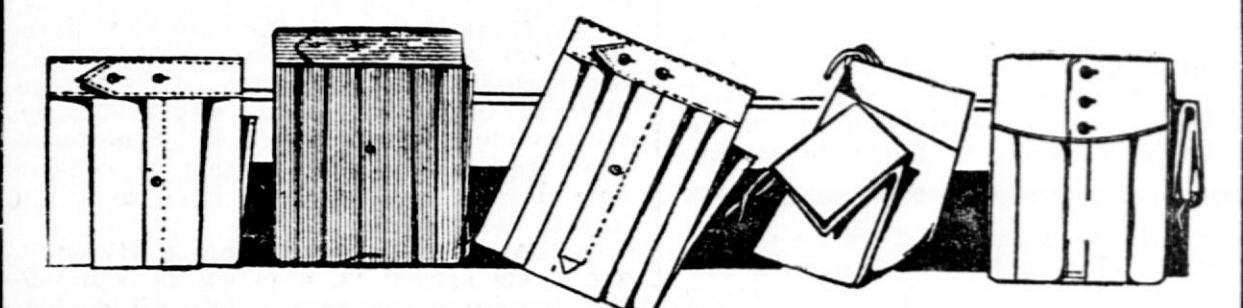
Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Božična prodaja:

Nudimo Vam izbiro praktičnih daril za moške. Kakovost in cene Vam bodo dokazale, da zaslužimo Vaše zaupanje:

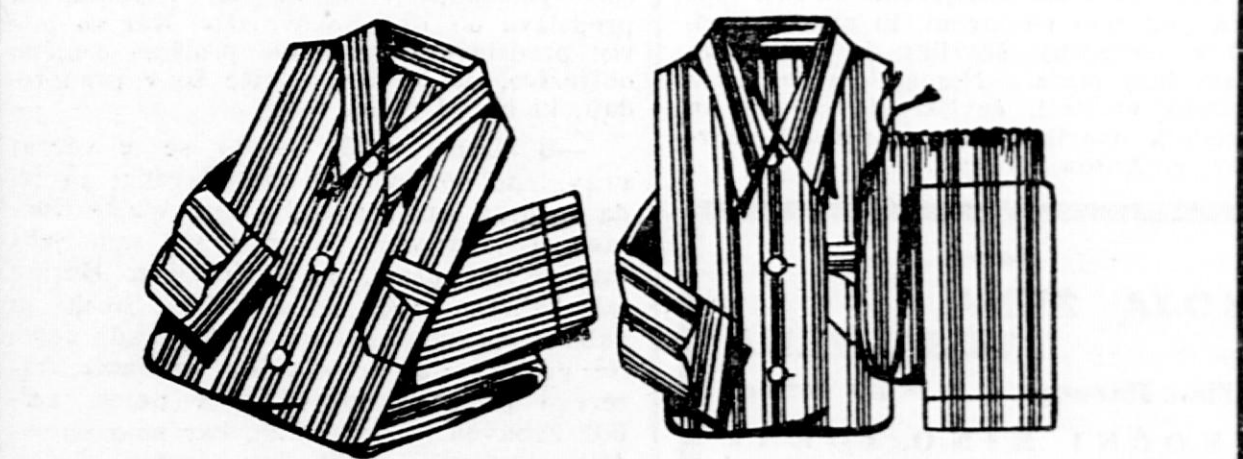
6905 Moška srajca iz dobre, svetle te-
kne-fanele. Stev. 35
do 44 Din 28.—, za
otroke stev. 34-31
Din 24.— | 6904 Sportna srajca iz zelo dobre, tem-
ne-fanele. Stev. 35
do 44 Din 28.—, za
otroke stev. 34-31
Din 24.— | 6903 Moška srajca iz dobre, svetle te-
kne-fanele. Stev. 35
do 44 Din 28.—, za
otroke stev. 34-31
Din 24.— | 6902 Moška srajca iz dobre, svetle te-
kne-fanele. Stev. 35
do 44 Din 28.—, za
otroke stev. 34-31
Din 24.— | 6910 Moška srajca iz najmodernejšega,
svetle-fanele. Stev. 35
do 44 Din 28.—, za
otroke stev. 34-31
Din 24.— |
|--|--|--|--|--|

6380 Moške kratke
pisane spodnje hlače
iz dobrega okardra
velikost 70-120 cm
Din 15.—
iz dobrega frencha
ali refirja 22 Din
6382 Moške kratke
spodnje hlače iz
gradija, okrašene s
portami vel. 75-110
cm okoli pasu Din
28.— | 6384 Moške kratke
spodnje hlače iz ze-
lo dobrega raye in
sata, bele ali obo-
barne, vel. 75-90
cm Din 30.—
vel. 95-120 34 Din
6385 iz najboljšega
nave-gradija 75-90
cm Din 35.—, 95-
130 cm Din 36.— | 6381 Moške kratke
spodnje hlače iz do-
brega kóper gradija
dobra izdelava
okoli pasu 75-120
cm Din 25.—
6383 iz prama Ma-
rine-gradija 30 Din | 6919 Moške dolge
spodnje hlače na
trak iz močnega
gradija Din 28.— | 6921 Moške dolge
spodnje hlače v
francoski fazoni, iz
močnega gradija
Din 40.— |
|---|--|--|---|--|

6922 Samovze-
nice iz umetne
avile Din 8.— | 6923 Samovze-
nica iz umetne
avile, pikčasta
ali progasta Din
15.— | 6924 Samovze-
nica iz umetne
avile Din 20.—
boljša Din 20.—
in Din 30.— | 6926 Moderna
samovze-
nica iz
dobre avile
Din 35.— | 6927 Najmoder-
nejša svilena
samovze-
nica v
svetlih ali tem-
nih vzorcih
Din 45.— | 6928 Elegan-
tna samovze-
nica iz
avile Din 60.—
boljša vrsta 70,
najboljša vrsta
pa Din 85.— |
|--|--|---|--|--|---|

6918/85 Pižama za gospode
iz dobre fanele št. 44-54
Din 85.— | 6918/2 Pižama za gospode
iz zelo dobre francoske
fanele št. 44-54 Din 125 |
|--|---|

Jamčimo vam za popolno zadovoljnost. Blago, ki ne ustreza Vašim željam, za-menjamo z drugim ali vam vrnemo denar brez odbitka. Pošiljke preko Din 250.— pošljemo franko.

Največja trgovska in odprema trrdka v Jugoslaviji.

Kastner & Ohler
Zagreb.

VSEM
brezobvezen ogled raznih
predmetov. Prilika, Kersni-
kova 7, dohod iz Gosposvet-
ske ceste. 3561

LEPO IZBIRO!

za zimske ženske in moške oble-
ke, plašče, suknje in druge zim-
ske potrebšćine. Vam nudim
modna trgovina:

JANKO ČESNIK

Ljubljana, Lingarjeva ulica

Trenchoati

usnjeni suknjići itd. najboljše
nakup pri

PRESKERJU,

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

Plošče, gramofone

izposojamo, zame-
njavamo, prodajamo
in kupujemo

»ELEKTROTON«

Tavčarjeva ul. 3.

TVORNICI GLASOVIRJEV
in harmonijev Ivan Kacin
Domžale ima razstavljene
svoje izdelke v Ljubljani, Go-
sposvetska cesta 12 (dvori-
šće). Prej ko kupite oglejte
si prvovrstne domaće izdelke.
Ravno tam sta naprodaj 2
klavirja tudi na obročna od-
plačila. 3550

Bosanske COPATE

najlepše in najcenejše darilo.

Prikladno za Miklavža in Božič.

Dobite jih pri

»C I L I M«

PASAŽA NEBOTIČNIKA

NAMOČENO POLENOVKO

ter polnomasten polemendolski
sir se dobi pri I. Buzzolini, Lin-
garjeva ulica (za skofijo). 3582

JABOLKA

najboljših štajerskih vrst do-
bite v stalni zalogi od Din 2.75
naprej kilogram — Poljanska
cesta 70. 3579

MIKLAVŽ

V KAVARNI »VIADUKT«
Začetek ob 9. uri. Darila se
sprejemajo do 7. ure zvečer. —
Igra damska kapela s pevači-
cami. 3577

PERNICE

izgotovljene — velikost 180 x
115, iz puhačnega perja 220.—,
300.— in 340.— Din 1a pub pa
450.—, 550.— Din Garantiramo.
solidna postrežba — pri:
RUDOLF SEVER,
Ljubljana, Marijin trg št. 2.
36/T

Zakaj uporabljam Puder Tokalon s smetanovo peno

NOS NIKDAR
NE BLESTI

Puder
Tokalon
se drži
vkljub vetru
ali dežju

V pudru Tokalon je čisti cold
cream, stolčen v lepo nežno peno in
potem zmešan z najfinjšim na zraku
posušenim pudrom.

»LISE za volane v različnih gubah
SPECIELNI ENTEL oblek, volan, šalov i. t. d.
AZURIRANJE, entel vložkov in čipk.
PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zave-
perila.

Hito, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Oglasi v »Slovenskem Narodu«
imajo velik uspeh!

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodni-
kom, prijateljem in znancom, da me je za
vedno zapustila moja nadvse ljubljena so-
proga, gospa

Franciška Zrimšek

roj. BITENC

soproga sodnega vratarja

danes, dne 4. t. m. po dolgem in mučnem
trpljenju, previdena s tolažili sv. vere.

Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek,
dne 6. decembra 1934. ob pol 3. uri popol-
den izpred mrtvaške veže splošne bolnice
na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 4. decembra 1934.

Globoko žalujoči

Ivan Zrimšek, soprog.

Občina Ljubljana

Mestni pogrebni zavod

„SOKO“ obleke za Miklavža in Božič!

DAMSKI PLAŠČI (pariški kroji)
zopet na zalogi!

PRODAJALNE:

LJUBLJANA: Sv. Petra cesta 23 in Celovška cesta 63.

MARIBOR: Aleksandrova cesta 27.

Celje: Kralja Petra cesta 22.

KRANJ: Glavni trg 102.